

EGYHÁZMEGYEI HÍREK

Megjelenik
minden hónap
első szombatján

OKTÓBER ÜZENETE

**„Uram, kihez mennénk? Tiéd az örök életet
adó tanítás. Mi hittünk, és tudjuk, hogy te
vagy az Isten Szentje” (Jn 6,68–69).**

Krisztus velünk van az Eucharishtiában

Szeptember 5-e és 12-e között tartották meg a Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust. Egyházmegyéinkből is sokan utaztak a fővárosba, hogy részt vehessenek a programokon. Az eseménysorozat a Hősök terén tartott nyitó szentmisével kezdődött, melyen 1300 gyermek vette magához először az Eucharishtiát. A félórás nyitóünnepség a Magyarországi, Mária országa címet viselte. A Kárpát-medence keresztény néphagyományait bemutató műsorban 300 néptáncos és hagyományőrző művész a magyarság, a néphagyomány és a keresztény vallás különleges viszonyát, ezer évre visszanyúló gyökereit mutatta be.

Erdő Péter bíboros, prímás az egyhetes esemény lényegét domborította ki köszöntő beszédében: „Krisztus velünk van az Eucharishtiában. Nem hagyja magára az Egyházat, a népeket, az emberiséget. Minden erőnk és reményünk belőle fakad. Az Eucharisztia az a forrás, amelyből keresztény életünk, küldetésünk táplálkozik.” A nyitó szentmise főcelebránsa, Angelo Bagnasco bíboros, Genova emeritus érseke, az Olasz Püspöki Konferencia korábbi elnöke, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának elnöke volt.

A nyitóünnepség a Magyarország, Mária országa címet viselte

Kedden a reggeli imádságot Ternyák Csaba egri érsek vezette. A kongresszus tematikus napjainak sorában a keddi békesség napja volt. Az egri érsek elmondta: Ha a béke ott van az emberek szívében, akkor a népek között is könnyebben uralkodik a bizalom és az együttműködés. Mindannyiunk törekvése, hogy békességben legyünk önmagunkkal, a családunkkal és Istennel is. Hogyan segít bennünket ebben az eucharisztikus kongresszus? – tette fel a kérdést Ternyák Csaba. – Ráirányítja a

figyelmünket a szentáldozás, a szentségimádás és a jó cselekedetek fontosságára. Mindegyik segít a béke megvalósításában.

A szerdai nap bizánci rítusú szentmisét mutattak be az Istenszülo születése ünnepén a budapesti Szent István Bazilikában József szír melkita görögkatolikus pátriárka főcelebrálásával. Ebben az időben több plébániai szentmisét is mondtak olasz, francia, német, lengyel, spanyol, szlovák, angol, portugál és román nyelven. A magyar nyelvű szentmisét Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek celebrálta a Mátyás templomban. Este pedig a 100 tagú Cigányzenekar koncertjére került sor az Erkel Színházban.

Csütörtökön délután tartották a közösségek szentségimádását a Szent István Bazilikában. Pénteken Áder János köztársasági elnök tanúságtétele hangzott el. Beszédében kiemelte, hogy ha az ember Isten törvényei szerint él, jól sáfarkodik a talentumaival, és szívéből keresi Istent, akkor meg is találja. Szombaton a Margit-szigeten családi napot tartottak. Este pedig a Kossuth téren ünnepelt szentmisét követően eucharisztikus gyertyás körmenet indult a Hősök terére, amely szentségi áldással zárult.

A Szentatya Budapesten

A zárószentmise oltáránál a Szentatya. A kép bal szélén Erdő Péter bíboros, a jobb szélén Ternyák Csaba egri érsek

Az eucharisztikus kongresszus záró szentmiséje szeptember 12-én volt. A szentmise előtt Ferenc pápa a kialakított útvonalon a pápamobilból hosszan köszöntötte a megjelent híveket.

Erdő Péter bíboros, prímás köszöntőjében megfogalmazta, a záró szentmise – Statío Orbis – nagyon erős szimbólum: kifejezi egységünket Krisztus körül, Szent Péter utóda vezetésével, az egész világból ideérkezt püspökökkel, papokkal, diakónusokkal, szerzetesekkel és szerzetesnőkkel, és valamennyi hívővel; az ökumenikus jelenlét pedig közös vágyunkat minden megkeresztelt ember egysége iránt. A szentmisén részt vett Áder János köztársasági elnök és Orbán Viktor miniszterelnök is.

A Szentatya homíliájában a Jézust követő tanítványi kapcsolat megújításáról beszélt. Tanítványainak a következő kérdést tette fel: „Hát ti mit mondotok, ki vagytok?” Péter megvallotta, hogy Jézus a Messiás. Péterhez hasonlóan mi is jussunk el Jézus követésére, és adjuk meg saját választásunkat. Jézus fokozatosan fedte fel hűsvéti identitását – a valódi Jézust, aki azonban nem az volt, akit a világ várt. A világ az uralkodót várta, a valódi Jé-

zus azonban nem erővel uralkodott, nem hallgattatja el ellenségeit. A valódi Jézust az Eucharishtiában fedezhetjük fel: Jézus a megtört kenyér, a keresztre szegezett és másokért odaajándékozott szeretet.

Jézus mindig velünk van, és engedi, hogy megtörjünk, szétszszuk, és táplálékunkká válik a kenyér színe alatt. Szolgává lesz azért, hogy üdvözítsen bennünket, meghal azért, hogy nekünk életünk legyen. Benne a szeretet áll elénk, és különbségtételt kér: választanunk kell a valódi Isten és énünk istene között. Ahogyan Péter is szívesebben lázadt, amikor felmerült a fájdalom perspektívája, úgy mi is legszívesebben elfordulunk a kereszttől.

„Jézus azonban megráz bennünket. Azt várja, hogy a kereszttől megtisztítsuk vallásosságunkat, és engedjük, hogy Jézus kigyógyítson a bezárkózásból, hogy megnyisson az osztozásra. Ez bensőnk gyógyulását hozza, és elindít azon az úton, amely mindig a másik javát keresi, egészen önmaga feláldozásáig. Péter ezt az utat járja, míg megtalálja a maga válaszát. Felismeri, ki az igazi Jézus, és bár még elbotlik, de megbocsátásról megbocsátásra egyre jobban felismeri Isten arcát, míg végül eljut a természetlen csodálattól Krisztus valódi követésére. Tőlünk is ezt kéri Krisztus.

Ferenc pápa arra biztatott: nyerjünk ehhez erőt a szent-

ségimádásból, szánjunk erre mindig időt. Az Úr mindig ott van velünk. Erre hív minket is a NEK és a mai nap. Előre kell néznünk. Legyen ebben kiindulópont a ma adott válaszuk, és mindennap ébredjen bennünk újra a kérdés: „Hát ti mit mondotok, ki vagytok?”

A katolikus egyházfő ezt követően köszönetet mondott I. Bartolomeaiosz konstantinápolyi pátriárkának, a megjelent püspököknek, papoknak, szerzeteseknek és szerzetesnőknek, valamint valamennyi hívőnek, továbbá a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus szervezőinek, megvalósítóinak. „Amikor újfent hálámat fejezem ki az engem fogadó állami és vallási vezetőknek, szeretném kimondani: köszönöm nektek, Magyarország népei!” – mondta.

„Áldásom innen, ebből a nagy városból szeretne mindenkit elérni, főként a gyermekeket és a fiatalokat, az időseket és a betegeket, a szegényeket és a ki-rekesztetteket.” Az utolsó szavakat magyarul mondv zárta imádságát: „veletek és értetek mondom: Isten áldd meg a magyart!”. A szentmise a pápai és a magyar Himnusz, a Boldogasszony anyánk, majd a kongresszus himnuszának eléneklésével fejeződött be.

A Hősök terén tartott szentmisén többszázazren vettek részt

JEGYZET

A katolikus egyházban október a rózsafüzér hónapja. Ebben a hónapban minden nap elimádkozzuk ezt a sajátos imádságot a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére és lelkünk épülésére, amely napjainkban is a katolikus hívek legkedveltebb és legismertebb imádsága. Szerzője a hagyomány szerint Szent Domonkos, a domonkos szerzetesrend alapítója, aki a 13. század elején élt. A rózsafüzér gerincét az 5×10 Üdvözlégy imádkozása alkotja oly módon, hogy a szövegben Jézus neve után beillesztünk egy gondolatot (titkot), amely Jézus életére, illetve üdv-történeti szerepére emlékeztet bennünket.

Még az imádkozók között is vannak olyanok, akik nem tudják, hogy az Üdvözlégy Mária, a legszebb Mária köszöntőnk, egy bibliai eredetű imádság. Az imádság szinte minden szava megtalálható az evangéliumokban. A szövege fokozatosan, több

részből tevődött össze: Az imádság első része Gábor angyal szavaival kezdődik: „Üdvözlégy, ke-

mölcse”. Amikor a szentolvasót imádkozzuk, végigmélkedjük Fia életének szent titkait: a meg-

Üdvözlégy Mária

gyelemmel teljes, az Úr van teveled” (Lk 1,28), majd pedig Keresztelő János édesanyja, Erzsébet köszöntő szavaival folytatódik: „Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse” (Lk 1,42).

Az imádság, illetve az egyes Üdvözlégy Mária-középpontjában Jézus, illetve Jézus neve áll, mert a rózsafüzér által nemcsak Máriát köszöntjük Gábor angyal szavaival, hanem a mi Urunk Jézus Krisztust is, aki azért lett emberré, hogy megváltson bennünket. Tulajdonképpen az angyali üdvözlés is Jézusra irányul, mint az esemény végső céljára, akárcsak Erzsébet köszöntése: „áldott a te méhednek gyü-

testesülést, a kinszenvedést és feltámadást. Senki úgy még nem élte és meg nem értette ezeket az eseményeket, mint Mária; ki segíthetne jobban ezek megértésében, ha nem Ő?

Az imádság második része könyörgés a megváltó Jézus édesanyjához: „Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent anyja, imádkozzál értünk, bűnösökért most és halálunk óráján. Ámen.” A 15. századig csak az imádság első részét imádkozták a keresztények. A mai forma a középkorban állandósult. Szent V. Piusz pápa hivatalosan is jóváhagyta az imádság szövegét (1568), és mint domonkos szerzetes szorgalmazta annak imádkozását.

Arról sem feledkezhettünk meg, hogy a Boldogságos Szűz Mária Lourdes-ban rózsafüzérrel a kezében jelent meg Bernadettnek és ismételtén felszólította őt, hogy imádkozza a rózsafüzért, s intse arra az összesereglett népet. Hasonló módon a fatimai látnokoktól is azt kérte, hogy imádkozzuk a rózsafüzért a bűnösök megtéréséért.

Lucia nővér, az utolsóként meghalt fatimai látnok gyakran hangoztatta, hogy „a Boldogságos Szűz Mária ezekben a végső időkben, melyekben mi élünk, a rózsafüzér imádságnak új hatékonyságot adott: nincs olyan probléma, bármily nehéz is legyen, melyet a rózsafüzér imádkozásával ne tudnánk megoldani. A szentolvasóval fogjuk magunkat megmenteni, megszentelni, vele fogjuk Urunkat vígasztalni és számtalan lélek üdvözülését elérni” (Pater Fuentes 1957. december 26-i interjúja a Fatima-i Lucia nővérrel).

Dolhai Lajos

HÍREK

Szeretetvendégség

AZ 52. NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS „0.” napján országszerte 5000 rászorulót láttak vendégül a szervező szerzetesrendek, lelkeségi mozgalmak, karitatív szervezetek. Az Egri Főegyházme gyében 10 helyszínen közel 600 rászorulót láttak vendégül a karitászmunkatársai és önkéntesei.

Új plébánia és közösségi ház Lajosvárosban

EGERBEN, Lajosvárosban augusztus 29-én a templom búcsúja alkalmából Ternyák Csaba egri érsek mutatott be szentmisét. A főpásztor szentbeszédében elmondta: „Ebben az egyházközségben régi hagyományai vannak a felebaráti szeretetben megmutatkozó aktív keresztény életnek. Itt található a Katolikus Karitászműködési Szervezet RÉV Szenvedélybeteg-szolgálat, amelynek munkatársai nemcsak a városban, hanem az egész régióban tevékenykednek. Ez is egy szerszolgáltat. Mint ahogyan ez a szolgálat lesz az új közösségi háznak és plébániának is a feladata.” A szentmise után a templomkertben megáldotta a Vándor Boldogasszony szobrát. Ezt követően került sor az új plébánia és közösségi ház megáldására.

Fájdalmas Anya búcsú Egerben

SEPTEMBER 19-ÉN tartották Egerben a Fájdalmas Anya búcsút, amely „servita búcsúként” is ismert és a 18. század vége óta megtartanak. A szertartás kezdetén Dr. Csizmadia István, az egri bazilika plébánosa köszöntötte az ünneplőket, valamint a szentmisét bemutató Füleczi István atyát, aki a római tanulmánya it befejezve, mint szemináriumi prefektus, teológiai tanár szolgálja az Egri Főegyházme gyét a jövőben. Füleczi István szentbeszédében úgy fogalmazott: „amikor a Golgotán Jézus Máriára bízta Jánost, akkor az egész egyházat, bennünket is Máriára bízott”. XVI. Benedek emeritus pápa szavait idézve hangsúlyozta, Krisztus keresztje ugyan egy kivézőeszköz, de azt nekünk a rajta függő Krisztussal együtt kell szemlélünk. Ha így látjuk a keresztet, akkor az már nem a gyűlöletet fogja sugározni számunkra, hanem a szeretetet.

Tanévnyitó az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen

Dr. Pajtókné Dr. Tari Ilona rektor: Az intézmény visszatért az alapító szárnyai alá és katolikus egyetemenként működik tovább **Fotó: Szántó György**

Az idei tanévnyitó minden jelenlévő számára más, mint az eddigiek: új néven, új fenntartóval, új programmal indul az oktatás. Változás az is, hogy szentmisével kezdtük az ünnepséget, Isten segítségét kérve az egész évi munkánkra – mondta Dr. Ternyák Csaba egri érsek, az egyetem nagykancellárja, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem szeptember 10-én tartott tanévnyitó szentmiséjén. A főpásztor megfogalmazta, hogy személyesen is különleges élmény számára a Liceum udvarán misézni, és így megnyitni az akadémiai évet. Az evangélium mondata azt üzeni az oktatóknak: lássák meg a fiatalokban, hogy ki lakozik bennük, hiszen lehet, hogy egy jövőendő Nobel-díjast taníthatnak a kedves tanárok. Segítsék őket abban, hogy talentumaikat kibontakoz-

tathassák, hogy nagyszerű tudósok, kiváló emberek, jó pedagógusok lehessenek belőlük. Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem első tanévnyitója lehetne akár a 247. ilyen ünnepség is Egerben, hiszen az egyetemi ház már 1774-ben megnyitotta kapuit. Az intézmény augusztus 1-jén visszatért az alapító szárnyai alá és katolikus egyetemenként működik tovább – idézte fel az egri egyetem történetét köszöntőjében Dr. Pajtókné Dr. Tari Ilona rektor. Az elsőéves hallgatók nagy múltú intézménybe nyertek felvételt, ahol már a 18-19. században is magas színvonalú képzés folyt. Az idő kereke nem áll meg, az alapító püspök szellemisége ma is áthatja munkánkat, miközben az Eszterházy a térség szellemi- és tudásközpontjaként a kulturális és gazdasá-

gi élet felemelkedését szolgáló, meghatározó jelentőségű intézménnyé vált. Dr. Hankó Balázs Zoltán, az Innovációs és Technológiai Minisztérium felsőoktatásért felelős helyettes államtitkára beszédében hangzott el, hogy Mindszenty József bíboros idejében vetődött fel először Egerben a katolikus egyetem létrehozásának gondolata. Ezt a tervet akkor még a kommunista hatalomátvétel megakadályozta. Az államtitkár beszédéből kiderült, hogy a kormány 2030-as stratégiai célkitűzéseinek elérésében az egyetemekre kiemelt szerep hárul. A kutatás-fejlesztés, az innováció, a vállalati- és nemzetközi kapcsolatok tovább erősítése mellett a felsőoktatási intézményeknek értéktérítő és értékeket megőrző oszlopoknak kell lenniük.

Szobrot állítottak Szent II. János Pál pápának

II. János Pál pápa éppen 30 éve, 1991. augusztus 18-án érkezett Debrecenbe. A keresztény egység előmozdítása szempontjából mérföldkő volt a látogatása: a szentatyá ökumenikus találkozon vett részt a református Nagytemplomban. Debrecen háromnapos ünnepségsorozattal emlékezett meg erről a történelmi jelentőségű látogatásról. Ennek zárásaként szerdán 18 órától a Szent Anna székesegyházban szentmisét ünnepeltek, melynek főcelebránsa Dr. Ternyák Csaba egri érsek volt. Az eseményen részt vett Palánki Ferenc debreceni-egyházi megyéspüspök, Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek, metropolita. A protestáns egy-

A debreceni székesegyház előtt Szent II. János Pál pápa szobrát Ternyák Csaba egri érsek áldotta meg

ház részéről Fekete Károly református püspök. Az ünnepség jelen volt Papp László, Debrecen polgármestere is. A szentmise végén, a megemlékezések zárásaként a székesegyház előtt

elhelyezett – Kovács Jenő szobrászművész által készített, életnagyságú, a talapzattal 220 centiméter magas – Szent II. János Pál pápa-szobrot Ternyák Csaba érsek áldotta meg.

Elkezdődött a tanév az Egri Hittudományi Főiskolán

Elkezdődött a 2021/2022-es tanév az Egri Hittudományi Főiskolán, szeptember 14-én, a Szent Kereszt felmagasztalása napján tartott Veni Sancte ünnepséggel. – Ma a Szentlelket hívjuk segítségül, mert Jézus megígérte, hogy eljön a Vigasztaló, aki elvezet bennünket a teljes igazságra és aki átváltoztat bennünket – mondta köszöntőjében Szabó József, az Érseki Papnevelő Intézet spirituális. Jézus Krisztus hívott meg bennünket, ő akar bennünket embereken keresztül felkészíteni arra, hogy papok le-

gyünk, s erre a Szentlélek erejével, Isten bölcsességével, a kereszt misztériumát megértve lehetünk képesek. Augusztus elsején Ternyák Csaba egri érsek Füleczi Istvánt az Érseki Papnevelő Intézet prefektusává, valamint a Hittudományi Főiskola tanárává nevezte ki. Dr. Dolhai Lajos a Hittudományi Főiskola rektora beszédében kiemelte, három fő jellegzetessége van az idei tanév eleji Szentlélek hívásnak. Az első, hogy Szent Kereszt felmagasz-

talásának ünnepére esik, második, hogy közvetlenül a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus után kezdjük el, és végül, hogy a felújítási munkálatok miatt nem a szeminárium történelmi épületében, hanem a mellette lévő Szent János Házban tartjuk. A rektor elmondta, 111 fővel kezdik meg az idei tanévet, amelyből 26-an részesülnek papképzésben. Mint fogalmazott, nagyon fontos a hittanárok képzése is, különös tekintettel az egyházmegye katolikus intézményeinek megnövekedett számára. A

A HÓNAP VERSE

Assisi Szent Ferenc

Naphimnusz

Mindenható, fölséges és jóságos Úr, Tiéd a dicséret, dicsőség és imádás És minden áldás. Mindez egyedül Téged illet, Fölség. És nem méltó az ember, hogy nevedet kimondja.

Áldott légy, Uram, és minden alkotásod. Legfőképpen urunk-bátyánk, a Nap, Aki a nappalt adja és ránk deríti a Te világosságodat. És szép ő és sugárzó nagy ragyogással ékes: A Te képed, Fölséges.

Áldott légy, Uram, Hold nénénkért, És minden csillagaiért az égnek. Őket az égen alkotta kezed Fényesnek, drága szépnek.

Áldott légy, Uram, Szél öcsénkért, Levegőért, felhőért, minden jó és rút időért. Kik által élteted minden Te alkotásod. Áldott légy, Uram, Víz hűgunkért. Oly nagyon hasznos ő, oly drága, tiszta és alázatos.

Áldott légy, Uram, Tűz bátyánkért, Vele gyújtasz világot éjszakán. És szép ő és erős, hatalmas és vidám.

Áldott légy, Uram, Földanya-nénénkért, Ki minket hord és enni ad, És mindennemű gyümölcsöt terem, Fűveket és színes virágokat.

Áldott légy, Uram, minden emberért, Ki szerelmedért másnak megbocsát, És aki tűr gyötrelmet, nyavalyát. Boldogok, kik tűrnek békességgel, Mert Tőled nyernek majd, Fölséges, koronát.

Áldott légy, Uram, a testi halálért, a mi testvérünkért, Akitől élő ember el nem futhat. Akik halálos bűnben hálnak meg, jaj azoknak! És boldogok, kik magukat megadták Te szent akarotodnak. A másik halál nem fog fájni azoknak.

Dicsérjétek az Urat és áldjátok És mondjatok hálát neki. És nagy alázatosan szolgáljátok!

(Sík Sándor fordítása)

Assisi Szent Ferenc (1182. július 5. - 1228. október 3.) a ferences rend megalapítója; Itália, illetve a mai Olaszország, az állatok, a kereskedők és a természet védőszentje, a testvériség gondolatának egyik jelentős kiterjesztője. A 2013-ban pápává választott Jorge Mario Bergoglio bíboros az ő tiszteletére vette fel a Ferenc nevet. Az egyik legnagyobb hatású középkori szent, akinek jelentős kultusza van a nyugati kultúrában.

A szentségek liturgikus teológiája

Néhány évtizede Magyarországon a katolikus szülők még szinte kivétel nélkül megkereszteltették gyermekeiket, és elsőáldozáshoz, bérmláshoz is vitték őket. Ma azonban egyre gyakrabban találkozunk olyan személyekkel, akik felnőtt korukban szeretnének felkészülni a keresztiségre, az első gyónásra, – elsőáldozásra, és a bérmlásra. Elégge elterjedt gyakorlat, hogy papjaink a katekumenátus keretében, vagy másféle formában készítik fel a szentségek vételére készülő-

ket, vagy gyermekkereszttség esetében a szülőket és keresztszülőket. Nyilvánvaló, nemcsak a keresztény hit igazságaival ismeretik meg a jelölteket, hanem a szentségek liturgiáját, a szertartások menetét, és az egyes szimbólumok értelmét is elmagyarázzák. Éppen ezért szeretettel ajánljuk *Dolhai Lajos* most megjelent könyvét (*A szentségek liturgikus teológiája*) lelkipásztorainknak és mindazoknak, akik valamilyen formában készülnek a szentségek méltó vételére.